

Na osnovu odredbe članova 70-71. Zakona o turizmu (Sl. Glasnik br.: 17/2019) direktor privrednog društva SANI TRADE&TOURS, d.o.o., Beograd, Takovska 5/I, PIB: 100168028, matični broj.: 06926835 dana 25.05.2021. godine utvrđuje sledeće

OPŠTE USLOVE PUTOVANJA

Ovi Opšti uslovi dostupni su putnicima na web stranici Organizatora www.sanitours.com, u sedištu Organizatora, kao i na prodajnim mestima turističkih agencija sa kojima Organizator ima zaključene Ugovore o posredovanju. Putnik je u obavezi da pre zaključenja Ugovora/potvrde o putovanju prethodno pročita i prouči tekst Opštih uslova putovanja i svojim potpisom u svoje ime i u ime ostalih putnika u čije ime zaključuje Ugovor potvrđuje da su mu pre zaključenja Ugovora isti uručeni u jednom primerku, da je upoznat sa sadržinom istih i da ih u celosti prihvata.

Odredbe ovih Opštih uslova čine sastavni deo Ugovora/potvrde o putovanju (u daljem tekstu: Ugovor) između putnika i turističke agencije SANI TRADE&TOURS, d.o.o., Beograd kao Organizatora i obavezujuće su za obe ugovorne strane, osim odredbi definisanih pisanim ugovorom ili Programom putovanja (u daljem tekstu: Program).

1. **PRIJAVE, UPLATE I UGOVOR:** Putnik se za putovanje može prijaviti u sedištu Organizatora i agencijama sa kojima ima zaključen Ugovor o posredovanju (u daljem tekstu: Posrednik). Kada Posrednik u programu putovanja Organizatora i Ugovoru ne naznači svojstvo Posrednika, odgovara za izvršenje Programa putovanja kao organizator putovanja. Prijava postaje punovažna kada je potvrđena zaključenjem pisanog ugovora. Ugovor može biti zaključen i na trajnom nosaču zapisa i u elektronskoj formi, uz obaveznu uplatu akontacije u visini od najmanje 40% od cene aranžmana. Ostatak ugovorene cene, ako drugačije nije ugovoreno, plaća se 15 dana pre početka putovanja. Ukoliko Putnik, u roku ne izvrši uplatu u celosti, smatra se da je jednostrano otkazao putovanje, pri čemu Organizator ima pravo da zadrži novčani iznos u skladu sa skalom otkaza iz člana 10. Opštih uslova, odnosno da od putnika zahteva razliku u ceni ukoliko je do dana koji se smatra danom raskida Ugovora Organizatoru platio manji iznos od iznosa koji Organizatoru pripada zbog jednostranog otkaza, u skladu sa skalom 10. Opštih uslova. U slučaju da je Putnik uplatio turističko putovanje preko Posrednika, ukoliko ne izvrši kompletnu uplatu 15 dana pre početka putovanja, ugovor se smatra jednostrano raskinutim od strane Putnika. Svaka uplata akontacije vodi se kao uplata za sve putnike, a ne samo za jednog određenog putnika iz Ugovora.

Putnik zaključenjem Ugovora potvrđuje da mu je uručen Program, koji uz ove Opšte uslove postaju njegov sastavni deo. Ugovor obavezuje Organizatora i ne može se menjati, osim ako ugovorne strane izričito ugovore drugačije ili ako promene nastanu usled više sile.

Organizator je u obavezi da pre zaključenja Ugovora obavesti Putnika o svakoj promeni podataka iz Programa u pismenoj formi ili trajnom nosaču zapisa (trajnom medijumu). Ukoliko je rezervacija izvršena putem sredstava komunikacije na daljinu, Organizator ima obavezu da Putnika na isti način na koji je rezervisao putovanje obavesti o promeni podataka iz Programa, a Putnik ima obavezu da se u roku od 48 sati od prijema obavешtenja o promeni izjasni o da li ponudu prihvata ili ne prihvata i otkáže rezervaciju.

Jedan Putnik može zaključiti Ugovor za više lica, uz obavezu da Putnik potpisnik Ugovora u trenutku zaključenja Ugovora dostavi Organizatoru na uvid pasoše ostalih Putnika, čime se, uz uplatu cene turističkog putovanja/akontacije i upisivanjem broja njihovih pasoša u Ugovor smatra da su i ostali putnici saglasni sa zaključenjem istog. Ovakav Ugovor, zajedno sa svim posledicama koje proizlaze (raskid Ugovora, otkaz putovanja, uplata akontacije, odnosno preostalog dela cene turističkog

putovanja i dr), važe za sve putnike navedene u Ugovoru, a naročito činjenica da su upoznati sa Programom i ovim Opštim uslovima.

2. **OBAVEZA I PRAVA ORGANIZATORA:** U svom poslovanju Organizator je dužan da postupa u skladu sa pažnjom dobrog privrednika. Obaveze Organizatora su: Da sa putnikom zaključi Ugovor, da putniku uruči Program i ove Opšte uslove, i da ga informiše o ponudi mogućih vidova putnog osiguranja - (u daljem tekstu: paket putnog osiguranja); da isplati srazmernu realnu razliku između ugovorene cene i cene putovanja snižene srazmerno neizvršenju ili nepotpunom izvršenju usluga (u daljem tekstu: sniženje cene) povodom blagovremene i osnovane reklamacije putnika u skladu sa zakonom i ovim Opštim uslovima, osim ako su propusti u izvršenju Programa nastali: krivicom putnika ili se pripisuju trećem licu koje nije bilo ugovoreni neposredni pružalac usluga u realizaciji Programa, delovanjem više sile ili nepredviđenih događaja na koje Organizator nema uticaja i čije su posledice neizbežne uprkos primeni dužne pažnje ili nekim drugim događajima koje Organizator nije mogao predvideti i prevladati; da se saglasno dobrim poslovnim običajima u ovoj oblasti stara o pravima i interesima putnika; da pre polaska na put dostavi putniku ime, adresu i broj telefona lokalnog predstavnika, odnosno lokalne agencije partnera organizatora, odnosno naziv, adresu i broj telefona Organizatora; ne odgovara za usluge pružene putniku od strane drugih lica van Programa.

U slučaju da se rezervacija i prodaja turističkog putovanja vrši na daljinu, Organizator je obavezan da sa putnikom zaključi Ugovor koji osim podataka iz Programa sadrži i: posebne zahteve putnika sa kojima se Organizator saglasio; adresa, postupak i rok za ulaganje reklamacije putnika, kao i rok za rešavanje reklamacija, naziv i adresu Organizatora, putnika i osiguravača; datum i mesto zaključenja ugovora i potpise ugovornih strana i uslove pod kojima putnik ima pravo da odustane od Ugovora i naziv i adresa zastupnika odnosno posrednika, ukoliko je preko njih zaključen Ugovor.

3. **OBAVEZA I PRAVA PUTNIKA:** Da se pre zaključenja Ugovora detaljno upozna sa uručenim Programom i ovim Opštim uslovima, što svojim potpisom na ugovoru potvrđuje u vidu posebne ugovorne klauzule; da istakne i ugovori posebne zahteve koji nisu obuhvaćeni Programom, da se upozna o mogućnostima zaključenja ugovora o svim mogućim fakultativnim vidovima osiguranja; uplati ugovorenu cenu pod uslovima, rokovima i na način predviđen Ugovorom, ovim Opštim uslovima i Programom; Organizatoru blagovremeno dostavi tačne i kompletne podatke i dokumenta potrebna za organizovanje putovanja i garantuje da on, njegove isprave, prtljag i dr. ispunjavaju uslove određene propisima naše, tranzitne i odredišne zemlje (granični, carinski, sanitarni, monetarni i drugi propisi) i po sopstvenom izboru obezbedi odgovarajuće polise putnog osiguranja; Isplati štetu koju pričinu neposrednim pružaocima usluga ili trećim licima kršenjem zakonskih i drugih propisa i ovih Opštih uslova. Organizatoru naknadi stvarne troškove prouzrokovane zamenom putnika i da solidarno snosi neplaćeni deo cene turističkog putovanja; Bez odlaganja na licu mesta opravdanu reklamaciju saopšti po pravilu u pisanoj formi Organizatoru i neposrednom pružaocu usluga i da o tome sa njima sačini i potpiše potvrdu o istom; Pre zaključenja ugovora se informiše preko sajta Ministarstva spoljnih poslova R. Srbije (www.mfa.gov.rs) ili na drugi način o zemljama tzv. visokog ili umerenog rizika; Da se najkasnije 24 sata ali ne ranije od 48 sati informiše kod ovlašćenih predstavnika Organizatora o tačnom vremenu povratka.

Putnik ima pravo da odredi drugo lice da umesto njega putuje (uz uslov da to lice ispunjava uslove predviđene za određeno putovanje).

4. **CENE TURISTIČKIH USLUGA OBUHVAĆENIH PROGRAMOM PUTOVANJA:** Cene su iskazane u jedinstvenom iznosu u stranoj valuti, a obračun uplata vrši se u zemlji u dinarima prema srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan uplate, osim za turistička putovanja koja ugovaraju strani državljani. Cene su formirane na osnovu poslovne politike organizatora i ne mogu biti predmet reklamacije. Usluge izvršene u inostranstvu (van programa putovanja) plaćaju se na licu mesta ino partneru Organizatora.

Cena Programa uključuje, kombinaciju najmanje dve ili više sledećih usluga prosečnog kvaliteta uobičajenog za datu destinaciju i to: prevoza, smeštaja, ishrane, povratnih transfera, uslugu predstavnika na destinaciji, troškove aerodromskih ili lučkih taksi, kao i troškove pripreme i organizacije putovanja, koje je ugovorena jedinstvena cena koju putnik plaća (dalje: standardne usluge), ako nešto drugo nije Programom predviđeno ili posebno ugovoreno.

Cena turističkog putovanja ne uključuje dodatne troškove, koji se posebno naplaćuju od strane hotela ili ino-partnera i to: fakultativnih izleta i ulaznica u objekte ili manifestacije u organizaciji ino-partnera ili hotela, angažovanje lokalnog turističkog vodiča, turističkog animatora, fakultativnih programa, korišćenja ležaljki i suncobrana, usluga room service, korišćenja mini bara, klima uređaja, rekreativnih, lekarskih, telefonskih i dr. usluga, posebno sedišta u prevoznom sredstvu, troškove smeštaja u jednokrevetnoj sobi ili na ime samostalnog korišćenja standardne dvokrevetne sobe, sobe sa posebnim karakteristikama (pogled, sprat, veličina, balkon itd), dodatni obroci, troškovi pribavljanja viza, putnog zdravstvenog osiguranja, osiguranja za slučaj otkaza putovanja, osiguranje za slučaj krađe ili oštećenja prtljaga i osiguranje na ime troškova pomoći i povratka sa turističkog putovanja i dr. (dalje: posebne usluge).

Uslovi koji se odnose na ostvarivanje popusta za decu kao i na ostale pogodnosti koje su posebno date u Programu su određeni od neposrednih pružalaca usluga i iste treba tumačiti restriktivno (npr. za decu do dve godine starosti, relevantan je kalendarski datum kada dete navršava dve godine u odnosu na dan početka putovanja).

Sve vrste usluga koje nisu predviđene Programom putnik mora posebno pisanim putem ugovoriti sa Organizatorom. Posrednik nije ovlašćen da u ime Organizatora zaključuje ili prihvata posebne usluge koje nisu predviđene Programom,.

Organizator ne može biti odgovoran putniku za fakultativne i naknadno izvršene usluge, koje izvrši i naplati ino-partner, odnosno, neposredni pružalac usluga, a nisu bile predviđene Programom i pisanim putem ugovorene. Organizator odgovara samo za opise usluga sadržanih u svojim Programima i ne odgovara za opise usluga u katalogima – publikacijama ili na web-sajtovima neposrednih pružalaca usluga, kao npr. hotela, i dr., osim ako putnika nije izričito uputio na iste.

Ukoliko Putnik zahteva posebnu uslugu tokom putovanja, van Programa, plaća je na licu mesta predstavniku ino-partnera u valuti zemlje u kojoj se nalazi, a Organizator nije odgovoran za usluge koje pruži i naplati ino-partner, odnosno neposredni pružalac usluga, za usluge koje nisu bile predviđene Programom niti obuhvaćene Ugovorom.

Datum početka i završetka putovanja utvrđen Programom ne podrazumeva celodnevni boravak putnika u smeštajnom objektu odnosno destinaciji. Vreme – čas polaska ili dolaska putnika i ulaska putnika u smeštajni objekat uslovljen je procedurama na graničnim prelazima, stanju na putevima, dozvolama aviona i dr. na koje Organizator ne može uticati, te zbog toga u navedenim slučajevima Organizator ne snosi odgovornost. Prvi i poslednji dan iz Programa su predviđeni za putovanje i ne podrazumevaju boravak u hotelu ili mestu opredeljenja – već samo označavaju kalendarski dan početka i završetka putovanja, tako da Organizator ne snosi odgovornosti zbog večernjeg, noćnog ili ranog jutarnjeg leta, ulaska u sobu u kasnim večernjim časovima, napuštanja hotela u ranim jutarnjim časovima i slično.

Za turistička putovanja sa ugovorenim avio prevozom ugovoreno vreme početka putovanja je sastanak putnika na aerodromu koji je najmanje 3 časa ranije u odnosu na prvo objavljeno vreme poletanja od strane avio-kompanije. U slučaju pomeranja navedenog vremena poletanja aviona Organizator ne snosi nikakvu odgovornost, već se primenjuju nacionalni i međunarodni propisi iz oblasti avio-saobraćaja. Po pravilu odlazak – dolazak, poletanje - sletanje aviona kod čarter letova je

u kasnim večernjim ili ranim jutarnjim časovima i ako je npr. obezbeđen ugovoreni početni ili završni obrok u vidu tzv. "hladnog obroka" van ili u smeštajnom objektu, smatra se da je Program u celosti izvršen.

Avionske ili posebne prevozne karte važe samo na njima naznačenim danima.

Usmene i bilo koje druge vrste informacije, koje se razlikuju od onih koje su sadržane u Programu ili posebnom pisanom ugovoru, ne obavezuju Organizatora.

5. KATEGORIZACIJA I OPIS USLUGA: Smeštajni objekti i smeštajne jedinice, prevozna sredstva i dr. usluge opisani su prema službenoj kategorizaciji domicilne zemlje u vreme objavljivanja Programa, različiti su i nisu uporedivi po destinacijama, pa ni u okviru iste destinacije. U Programu je navedena kategorizacija smeštajnih objekata u trenutku zaključenja Ugovora Organizatora i ino partnera. Ishrana, komfor i kvalitet usluge zavise prevashodno od cene aranžmana, izabrane destinacije i kategorizacije određene po lokalnim-nacionalnim propisima i van nadzora i uticaja su Organizatora. Sve usluge navedene u Programu podrazumevaju standardne usluge (prosečne standarde kvaliteta, uobičajene i specifične za određene destinacije i mesta), zbog čega je neophodno da Putnik ugovori posebne usluge ukoliko ih želi ili su mu neophodne.

Opisi iz Programa se odnose isključivo na smeštajne objekte sa pripadajućim sadržajima, a ne i na njihovo šire okruženje. Pojedini sadržaji u Programu ne moraju biti u funkciji imajući u vidu period boravka i druge parametre (okolne objekte, konfiguraciju terena I sl).

Usluge turističkog vodiča, turističkog pratioca, lokalnog turističkog vodiča i turističkog animatora ili lokalnog predstavnika Organizatora predviđene Programom ne podrazumeva njihovo celodnevno i kontinuirano prisustvo, već samo kontakt i neophodnu-nužnu pomoć putniku po unapred utvrđenim terminima periodičnog dežurstva objavljenih na oglasnoj tabli ili na drugi prikladan način. Instrukcije i uputstva turističkog vodiča, turističkog pratioca ili predstavnika organizatora (posebno u vezi sa vremenom polazaka, prevozom, smeštajem, zakonskim i drugim propisima i dr.) obavezuju putnika a nepridržavanje pomenutih instrukcija predstavlja povredu ovih Opštih uslova i sve eventualne posledice i štetu u takvom slučaju snosi putnik u celosti.

6. SMEŠTAJ, ISHRANA I PREVOZ : Raspored smeštajnih jedinica u hotelu određuje recepcija istog. Hoteli mogu biti sastavljeni od više istih ili različitih smeštajnih objekata i jedinica. Ukoliko Putnik nije izričito ugovorio smeštaj posebnih odlika, prihvatiće bilo koju službeno registrovanu smeštajnu jedinicu u smeštajnom objektu opisanom u Programu, bez obzira na osobenosti putnika, lokaciju i položaj objekta, spratnost, blizinu buke, parkinga i dr. uslove. Ako 5 dana pre ugovorenog dana otpočinjanja turističkog putovanja Organizator utvrdi da je prinuđen da izmeni pojedine bitne odredbe ugovora – vrstu, lokaciju, kategoriju ili nivo udobnosti smeštaja dužan je da izmene bez odlaganja saopšti Putniku u pismenoj formi ili na trajnom nosaču zapisa (trajnom medijumu) koji je lako dostupan potrošaču. Putnik može u roku od 2 dana od dana prijema obaveštenja o izmenama Ugovora da prihvati izmene ugovora ili da raskine ugovor uz povraćaj uplaćene cene, o čemu je dužan da bez odlaganja obavesti organizatora na način na koji je izvršio rezervaciju.

Nakon otpočinjanja turističkog putovanja ugovoreni smeštaj može se bez saglasnosti Putnika zameniti smeštajem u objektu iste ili više kategorije u ugovorenom mestu smeštaja na teret Organizatora, a smeštaj u objekte niže kategorije može se izvršiti uz saglasnost putnika i povraćaja razlike u ceni srazmerno smanjenoj kategoriji smeštajnog objekta.

Putnik preuzima obavezu upoznavanja i poštovanja pravila ponašanja u smeštajnom objektu a naročito na: deponovanje i čuvanje novca, dragocenosti i vrednih stvari, unos hrane i pića u sobe, poštovanje reda, smeštaja i napuštanja sobe u određeno vreme, broj osoba u sobi i dr. Ako drugačije

nije ugovoreno, smeštaj Putnika u objekat je najranije posle 16,00 h na dan početka korišćenja usluge, a napuštanje objekta najkasnije do 09,00 h na dan završetka korišćenja usluge. Putnik nema pravo na refundaciju zbog samovoljnog, odnosno svojom krivicom izazvanog prevremenog napuštanja smeštajnog objekta, ni na cenu hotelske usluge, ni na cenu prevoza.

Ako drugačije nije ugovoreno, trokrevetne i četvorokrevetne smeštajne jedinice (sobe, studiji, apartmani i sl.) su po pravilu na bazi standardne dvokrevetne sobe sa jednim, odnosno dva pomoćna ležaja, koji su po pravilu drvene ili metalne konstrukcije na rasklapanje i koji mogu pogoršati kvalitet smeštaja, u skladu sa kategorizacijom i propisima domicilne zemlje.

Po pravilu, voda iz vodovoda nije predviđena za piće, ali se ista, bez obzira na njen eventualni drugačiji sastav, miris i ukus ili eventualni salinitet, smatra hemijski i bakteriološki ispravnom za sve ostale potrebe.

Funkcionisanje klima uređaja u smeštajnim objektima različit je po destinacijama i objektima i ne podrazumeva neprekidan rad iste 24 časa.

Osim kod namere i grube nepažnje Organizator nema nikakvu odgovornost za predmete, koji se obično ne nose sa sobom. Zato se putnicima ne preporučuje, da na putovanja nose sa sobom vredne predmete a u suprotnom, putniku se preporučuje da iste preda uredno na čuvanje.

Organizator ne odgovara putniku za štetu nastalu zbog njegovog nepoštovanja zakonskih propisa, propisanih pravila i običaja utvrđenih od strane domicilne zemlje, prevoznika, hotelijera i drugih neposrednih pružalaca usluga.

Raznovrsnost, kvalitet hrane i servisa ishrane, zavisi pretežno od visine cene turističkog putovanja, kategorije objekta, destinacije i lokalnih običaja bez obzira da li je usluživanje po principu samopsluživanja ili posluživanja (menija). Usluga ALL INCLUSIVE ili ALL INC. LIGHT i bilo koja druga usluga podrazumeva usluge po internim hotelskim pravilima i ne mora biti identična ni u okviru iste kategorije na istoj destinaciji. Doručak, ako drugačije nije naznačeno u programu putovanja, podrazumeva kontinentalni doručak. Ukoliko je popunjenost kapaciteta u hotelima ispod 30%, hotel ima pravo da umesto usluge samopsluživanja servira uslugu a la carte – posluživanje.

Usluge transfera i prevoza putnika podrazumeva standardni kvalitet po važećim propisima zemlje gde se usluga realizuje i primenjuju se propisi, principi i pravila određenih od strane prevoznika (npr. prevoz u bilo kom prevoznom sredstvu ne podrazumeva numerisana sedišta, niti uključen obrok i piće tokom putovanja, izuzev ako je to posebno ugovoreno itd.).

Neusklađenost ličnih podataka datih organizatoru sa podacima u pasošu putnika (imena putnika i dr.) mogu imati za posledicu ispisivanje nove avionske karte, uz troškove ili čak proglašenje karte neregularnom za šta posledice snosi putnik. Putnik je odgovoran za svoju avionsku kartu od trenutka kada mu se uruči na aerodromu, u prostorijama Organizatora ili elektronskim putem. Ne postoji mogućnost izdavanja duplikata avionske karte, kao ni bording karte. Putnik u celosti snosi posledice njihovog gubitka ili nestanka tokom putovanja.

Putnik ima obavezu primerenog ponašanja u prevoznom sredstvu (ukoliko je pod uticajem alkohola, droge ili neprimerenog ponašanja – Organizator (ili kapetan vazduhoplova kod turističkih putovanja sa ugovorenim avio prevozom) ima pravo da ga ne primi na prevoz ili u prisustvu policije udalji iz prevoznog sredstva a dalji prevoz do odredišta neće biti obaveza Organizatora, a ukoliko putnik ne dođe zbog udaljavanja iz prevoznog sredstva do hotela, primenjivaće se skala otkaza iz člana 10 ovih

Opštih uslova. U prevoznim sredstvima zabranjeno je pušenje, konzumiranje hrane, opojnih sredstava i alkohola. Putnik ne sme uznemiravati svojim ponašanjem službena lica u autobusu-vozače i vodiče, u protivnom biće odmah udaljen iz prevoznog sredstva. Putni pravac, pauze, mesto i dužine njihovog trajanja određuje vodič - vozač. Vodič-vozač ima pravo da, zbog neižbežnih okolnosti, promeni red vožnje, itinerer puta, ili redosled obilazaka lokaliteta. Putnik ima obavezu da prihvati svako ponuđeno mesto u prevoznom sredstvu. Prenos prtljaga od mesta parkiranja do smeštajne jedinice je obaveza putnika (prevoz će biti što je moguće bliže smeštaju). Ukoliko je transport prtljaga od parkinga do hotela u organizaciji hotela, Organizator ne snosi odgovornost za nestanak ili oštećenje prtljaga. Svaki putnik može u autobus uneti jedan komad prtljaga. Za zaboravljene stvari u autobusu, Organizator neće biti odgovoran. Dužnost putnika je da vidljivo označi svoj prtljag sa ličnim podacima, i da lične stvari i vrednosti ne ostavlja u autobusu (Organizator ne odgovara za njihov nestanak). Organizator ima pravo da za prevoz angažuje sve tipove turističkih autobusa koji ispunjavaju uslove predviđene propisima o komforu autobusa (mini bus, visokopodni autobus ili double decker) bez prethodnog informisanja putnika o tipu autobusa. Za vreme vožnje u autobusima nisu u upotrebi toaleti, osim ukoliko to nije odobreno. Putnik je dužan da svu nastalu štetu u prevoznom sredstvu i smeštajnom objektu nadoknadi na licu mesta.

Prevoz putnika železničkim, morskim, rečnim ili jezerskim prevoznim sredstvima obavlja se i direktna odgovornost ovih prevoznika je određena u skladu sa propisima kojima se regulišu pomenute vrste saobraćaja, bez odgovornosti Organizatora.

7. PUTNE ISPRAVE, ZDRAVSTVENI I ZAKONSKI PROPISI: Svi uslovi objavljeni u Programu odnose se isključivo na državljane sa putnom ispravom R. Srbije. Obaveza je Putnika da obavesti Organizatora da li će putovati sa stranom putnom ispravom, u suprotnom, dužan je da se samostalno upozna sa viznim, carinskim, zdravstvenim i dr. uslovima koji važe za određenu ili tranzitnu zemlju kod nadležnog konzulata, kao i da sve potrebne dokumente obezbedi blagovremeno i uredno. Putnik za putovanje u inostranstvo mora imati važeću putnu ispravu sa rokom važenja najmanje 6 meseci od dana završetka putovanja i u roku dostaviti Organizatoru ispravne i kompletne potrebne podatke i dokumenta za dobijanje vize, ukoliko istu pribavlja Organizator. Zaposleni kod Organizatora ili posrednika nisu ovlašćeni da utvrđuju validnost putnih i drugih isprava i dokumenata.

Kada Organizator posreduje u postupku podnošenja dokumentacije za vizu, ne garantuje dobijanje vize, niti dobijanje vize u roku i ne snosi nikakvu odgovornost za neispravnost putnog i drugih dokumenta ili ako pogranične vlasti ili imigracione službe ne odobre ulazak, tranzit ili dalji boravak putniku. Ukoliko putnik za vreme putovanja izgubi putne isprave ili mu budu ukradene, dužan je o svom trošku blagovremeno obezbediti nove i snositi sve eventualne štetne posledice po tom osnovu.

Putnik je dužan ugovoriti posebne usluge vezane za njegovo zdravstveno stanje (specifična ishrana, karakteristike smeštaja i sl.). Za putovanja u zemlje, u kojima važe posebna pravila koja obuhvataju obaveznu vakcinaciju ili nabavku određenih dokumenata, obaveza je putnika da obavi potrebne vakcinacije i obezbedi odgovarajuće potvrde o tome i da u slučaju eventualnih posledica sam snosi odgovornost za štetu.

Putnik je dužan striktno poštovati carinske, devizne i dr. propise R. Srbije, tranzitnih i zemalja u kojima boravi, te u slučaju nemogućnosti nastavka putovanja, odnosno boravka i svega drugog, sve posledice i troškove snosi sam putnik.

Ukoliko se putovanje ne može realizovati zbog propusta putnika vezano za odredbe ove tačke, primenjuju se odredbe člana 10. ovih Opštih uslova.

8. **PROMENA I OTKAZ UGOVORA OD STRANE ORGANIZATORA:** Organizator je dužan da putnika obavesti o svakoj bitnoj promeni Programa na način na koji je zaključen Ugovor, najkasnije 5 dana pre početka putovanja, a Putnik ima rok od 48 časova od dana prijema obaveštenja o otkazu odgovoriti Organizatoru da li prihvata istu. Prihvat nove ponude može se izvršiti i kroz izvršenu uplatu ugovorene cene.

U slučaju prihvata nove ponude, Putnik ima pravo na srazmerno sniženje cene u slučaju da je nova ponuda niža od prvobitno ugovorene, odnosno ima obavezu uplatiti razliku u ceni između prvobitne i nove ponude, ukoliko je ponuda skuplja od prvobitno ugovorene.

Ukoliko ne prihvati nijednu alternativu ponuđenu od strane Organizatora, Putnik ima pravo na povraćaj ukupno uplaćene cene.

Organizator ima pravo otkazati putovanje u slučaju: nedovoljnog broja prijavljenih putnika, pod uslovom da je Putnika o tome obavestio najkasnije 5 dana pre početka turističkog putovanja; prestanka ugovora zbog nemogućnosti ispunjenja ugovornih obaveza za koji nisu odgovorne ugovorne strane, a koje bi da su postojale u vreme objavljivanja Programa bile opravdan razlog Organizatoru da Program ne objavljuje i Ugovor ne zaključuje, uz obavezu da Putniku izvrši povraćaj uplaćenih sredstava najkasnije u roku od 15 dana od dana otkaza.

Ukoliko u Programu nije posebno navedeno, da bi se putovanje realizovalo, najmanji broj prijavljenih putnika treba da bude: za putovanje autobusom 30 putnika, za putovanje na redovnim avio linijama u Evropi 20 putnika, za putovanje na interkontinentalnim avio linijama 15 putnika, za putovanje na posebno ugovorenim avio-čarter linijama a vozovima ili hidrogliserima najmanje 80% popunjenosti kapaciteta.

Organizator za vreme putovanja, o čemu je dužan bez odlaganja na najpogodniji način obavestiti putnika, zadržava pravo promene dana ili sata putovanja, kao i pravo promene maršute putovanja i neophodne izmene Programa ukoliko se promene uslovi za putovanje (promenjen red letenja, prinudno sletanje, kvar prevoznog sredstva, gužva na granicama ili u saobraćaju, zatvaranje nekog od lokaliteta predviđenog za obilazak, promene u viznom režimu, bezbedonosna situacija, elementarne nepogode ili druge vanredne i objektivne okolnosti i više sile) bez obaveze isplate štete ili bilo kakve druge naknade putniku. U navedenim slučajevima Organizator sam snosi eventualne dodatne troškove izmene programa putovanja. Ukoliko se započeto putovanje iz opravdanih razloga prekine, Organizator ima pravo na naknadu za stvarno izvršene usluge.

Organizator se oslobadja ispunjenja Ugovora onda, ako Putnik u okviru grupnog putovanja ometa sprovođenje putovanja usled grubog i nedoličnog ponašanja, bez obzira na izrečenu opomenu. U tom slučaju putnik ima obavezu da Organizatoru nadoknati pričinjenu eventualnu štetu.

U slučaju nastupanja vanrednih okolnosti koje se unapred nisu mogle predvideti, izbeći ili otkloniti, a koji se mogu podvesti pod višu silu (teroristički napadi, vanredno stanje, eksplozija, zaraze, epidemije i druge bolesti, elementarne nepogode, klimatski uslovi i sl.), obe ugovorne strane imaju pravo raskinuti Ugovor, pri čemu Organizator ima pravo na stvarne odnosno učinjene troškove. Ukoliko Putnik uprkos obezbeđenoj evakuaciji ili naredbe nadležnih vlasti Republike Srbije, ipak želi da nastavi putovanje, u obavezi je da o tome sastavi i potpiše pisanu ispravu da je obavešten da može biti vraćen u Srbiju, da je upoznat sa eventualnim posledicama ostanka i sa činjenicom da mu Organizator putovanja možda neće moći omogućiti povratak u najkraćem roku u slučaju kasnije promene situacije u zemlji putovanja.

9. **ODUSTAJANJE PUTNIKA OD PUTOVANJA:** Putnik ima parvo da odustane od putovanja, o čemu je dužan pismeno izvestiti Organizatora. Datum pismenog otkaza Ugovora predstavlja osnov za obračun naknade koja pripada Organizatoru, izražene procentualno u odnosu na ukupnu cenu putovanja, ako Programom nije drugačije određeno i to:

1. ako se putovanje otkáže do godinu dana pre početka putovanja (blagovremeni otkaz) – iznos od 5% od ugovorene cene putovanja.
2. 20 % ako se putovanje otkáže do 42 dana pre početka putovanja,
3. 35 % ako se otkáže od 41 do 30 dana pre početka putovanja,
4. 45 % ako se otkáže 29 do 22 dana pre početka putovanja,
5. 55 % ako se otkáže 21 do 15 dana pre početka putovanja,
6. 75 % ako se otkáže 14 do 7 dana pre početka putovanja,
7. 85 % ako se otkáže 6 do 1 dan pre početka putovanja,
8. 100 % ako se otkáže na dan putovanja ili u toku putovanja.

Izuzetno od napred navedenog, primenivaće se sleđaća skala otkaza i to:

a. Kod **brodskih krstarenja:**

- 5% a najmanje 60,00 eur do 91 dana pre početka putovanja,
- 15% od 90 do 45 dana pre početka putovanja,
- 30% od 44 do 29 dana pre početka putovanja,
- 50% od 28 do 15 dana pre početka putovanja,
- 80% od 14 do 7 dana pre početka putovanja,
- 95% od 6 do 3 dana pre početka putovanja,
- 100% od 2 ili manje dana pre početka putovanja odnosno nedolaska na putovanje ili odustanka u toku puta.

b. Kod rekreativnog odmora za predškolsku uzrast, nastava u prirodi, đačke I studentske ekskurzije ako se otkazuje kompletan ugovor:

- 5% ako se putovanje otkáže 120 ili više dana pre početka putovanja,
- 20% od 119 do 90 dana pre početka putovanja,
- 50% od 89 do 60 dana pre početka putovanja,
- 80% od 59 do 45 dana pre početka putovanja,
- 100% od 44 ili manje dana pre početka putovanja ili u toku putovanja.

Promena ugovorenog mesta i datuma putovanja, smeštajnog objekta, smeštajne jedinice, nedobijanje vize i sl., smatra se odustajanjem putnika od putovanja.

Putnik je u obavezi Organizatoru naknaditi samo stvarne, odnosno učinjene troškove, ukoliko je do otkaza došlo zbog: iznenadne bolesti putnika, bračnog druga, deteta, roditelja, brata ili sestre putnika, usvojenika ili usvojioca, smrti putnika, bračnog druga, deteta, roditelja, brata ili sestre putnika, usvojenika ili usvojioca odnosno poziva za vojnu vežbu putnika ili elementarne nepogode zvanično proglašene. Za navedene slučajeve putnik je obavezan dostaviti Organizatoru dokaz kojim se ostvaruju prava iz zdravstvenog osiguranja po osnovu privremene sprečenosti za rad (potvrdu izabranog lekara iz oblasti opšte medicine, odnosno otpusnu listu stacionarne zdravstvene ustanove), odnosno umrlicu, odnosno poziv za vojnu vežbu. Ne mogu se smatrati opravdanim razlozima za otkaz ili prekid putovanja slučajeve lokalnih terorističkih napada, eksplozija, zaraze,

epidemije i druge bolesti, elementarne nepogode, klimatski uslovi i sl., za koje nije proglašeno vanredno stanje od strane nadležnih državnih organa zemlje putovanja.

Iznenadna bolest podrazumeva od strane ovlašćenog lekara utvrđeno iznenadno i neočekivano oboljenje, odnosno infektivnu bolest ili organski poremećaj, koji nastane posle zaključenja ugovora o putovanju i nije u vezi sa, niti je posledica nekog prethodnog zdravstvenog stanja, a takve je prirode da zahteva lečenje, boravak u bolnici (hospitalizaciju) i onemogućava početak ugovorenog putovanja. Organizator, u slučaju da putnik koji je odustao, obezbedi odgovarajuću zamenu ili pak zamenu izvrši sam Organizator, dužan je putniku izvršiti povraćaj uplaćenih sredstava u ukupnom iznosu, po odbitku samo stvarnih i učinjenih troškova.

U slučaju da je Putnik sa osiguravanjem zaključio Ugovor o osiguranju od otkaza putovanja, svoje pravo ostvaruje direktno od strane osigurava

a, pri čemu će se primeniti odredbe Opštih uslova osiguranja osiguravača.

Kod odustanka od ugovora, putniku se ne vraća iznos plaćen Organizatoru za posredovanje u dobijanju viza i iznos uplaćen na ime osiguranja.

10. PRTLJAG : Prevoz prtljaga do određene težine koju određuje avio prevoznik, je besplatan. Višak prtljaga putnik plaća prema važećim cenama avio-prevoznika. Transport specijalnog prtljaga od aerodroma do hotela i nazad je isključivo stvar samih turista. Preporučuje se da se zlato, vredne stvari, tehnički instrumenti i medikamenti nose isključivo u ručnom prtljagu.

Kod prevoza autobusom putnik može poneti 2 komada prtljaga. Deca do dve godine nemaju pravo na besplatan prtljag. Putnik je dužan voditi brigu o svojim stvarima unetim u prevozno sredstvo, o davanju, odnosno preuzimanju prtljaga predatog prevozniku, odnosno unetom u smeštajni objekat. Sva svoja prava po navedenom, putnik ostvaruje direktno od prevoznika, pružaoca usluge smeštaja ili osiguranja a prema važećim međunarodnim i domaćim propisima.

Na svim aerodromima se primenjuju posebna bezbedonosna pravila u vezi sa ručnim prtljagom, te preporučujemo za više informacija da se putnik informiše na aerodromu Nikola Tesla u Beogradu na telefon 011/209-4444 ili web sajta: www.beg.aero

Osim kod namere i grube nepažnje Organizator nema nikakvu odgovornost za prtljag i predmete, koji se obično ne nose sa sobom, izuzev kada je preuzeo predmete na čuvanje. Zato se putnicima ne preporučuje, da na putovanja nose sa sobom vredne predmete a u suprotnom, putniku se preporučuje da iste preda uredno na čuvanje.

Putnik ima obavezu da prijavi gubitak, oštećenja ili nestanak prtljaga lokalnom predstavniku Organizatora ili ino-partneru. Ukoliko Putnik svojom krivicom propusti da prijavi nedostatke, gubi pravo na naknadu i dalja potraživanja vezana za učinjeni propust.

11. GARANCIJA PUTOVANJA I DEPOZIT *Prema odredbama Zakona o turizmu Organizator je obezbedio garanciju putovanja – polisima osiguranja za slu*

aj insolventnosti i odgovornosti radi naknade štete, broj Ugovora / polise br. IN-0000017 od 06.05.2021. zaključenog sa osiguravajućim društvom GLOBOS OSIGURANJE, a.d.o., Beograd, Bulevar Mihajla Pupina 165D, ukupne sume osiguranja EUR 100.000,00, kao i depozit u iznosu od EUR 500,00 u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije.

U slučaju insolventnosti organizatora putovanja obezbeđuju se:

- troškovi nužnog smeštaja, ishrane i povratka putnika sa putovanja u zemlji ili inostranstvu, u mesto polaska;
- potraživanja uplaćenih sredstava putnika po osnovu ugovora o turističkom putovanju, koje organizator putovanja nije realizovao;
- potraživanja uplaćenih sredstava putnika, u slučaju otkaza putovanja od strane putnika, u skladu sa opštim uslovima putovanja;
- potraživanja razlike između uplaćenih sredstava po osnovu ugovora o turističkom putovanju i sredstava sniženih srazmerno neizvršenju ili nepotpunom izvršenju usluga obuhvaćenih programom putovanja.

Insolventnost predstavlja nesposobnost plaćanja dospelih obaveza u iznosu i u roku dospeća, koja obuhvata finansijsku blokadu organizatora putovanja, kao i nemogućnost izmirenja obaveza Organizatora kada je iznos obaveza veći od iznosa sredstava kojima raspolaže na računima kod banaka.

Predmetnom polisom obezbeđuje se i naknada štete prouzrokovana putniku neispunjenjem, delimičnim ispunjenjem ili neurednim ispunjenjem obaveza Organizatora, koje su određene opštim uslovima i programom putovanja i to naknada:

- za potraživanja uplaćenih sredstava putnika po osnovu ugovora o turističkom putovanju, koje Organizator nije realizovao;
- za potraživanja razlike između uplaćenih sredstava po osnovu ugovora o turističkom putovanju i sredstava sniženih srazmerno neizvršenju ili nepotpunom izvršenju usluga obuhvaćenih Programom.

Ukoliko nastupi osigurani slučaj, putnici koji se zateknu na putovanju treba na najbrži način da kontaktiraju osiguravača GLOBOS OSIGURANJE”, a.d.o., Beograd i to telefonom na tel.: +381 11 450 13 01, +381 11 450 13 02, +381 11 450 13 05 ili na e-mail: stete@globos.rs. Potrebno je da putnik navede broj ugovora/garancije, imena putnika, adresu ili broj telefona, kao i drugu dokumentaciju koju osiguravač zatraži.

Ukoliko osigurani slučaj nastupi pre početka ugovorenog turističkog putovanja, putnici su u obavezi da nakon saznanja za insolventnost Organizatora podnesu zahtev osiguravaču preko adrese: GLOBOS OSIGURANJE, a.d.o., Beograd, Bulevar Mihajla Pupina 165D.

Radi naknade štete putnici svoja prava ostvaruju na osnovu pravosnažne i izvršne sudske odluke, pravosnažne i izvršne arbitražne odluke, odluke na osnovu okončanog vansudskog potrošačkog spora odnosno sudskog ili vansudskog poravnjanja.

12. PUTNO ZDRAVSTVENO I DRUGA OSIGURANJA Organizator preporučuje zaključenje putnog zdravstvenog osiguranja, osiguranja za slučaj otkaza putovanja, osiguranje za slučaj krađe ili oštećenja prtljaga i osiguranje na ime troškova pomoći i povratka sa turističkog putovanja. Ukoliko Organizator i Posrednik nude putna osiguranja, radi se samo o posredovanju. Ugovor o osiguranju se zaključuje između Putnika i osiguravajuće kompanije, kome se eventualni zahtevi direktno upućuju. Putnik je u obavezi da pročita Opšte uslove osiguranja i obaveze iz ugovora o osiguranju. Premije osiguranja nisu sastavni deo cene turističkog putovanja i dospevaju odmah pri zaključivanju ugovora o osiguranju. Potpisivanjem Ugovora Putnik potvrđuje da mu je informisan i upućen na obezbeđenje paketa putnog osiguranja. Paket putnog osiguranja ne pokriva obavezno zdravstveno osiguranje, te se

Putniku preporučuje da isto sam obezbedi, jer to može biti razlog da pogranične vlasti ne dozvole dalje putovanje ili da Putnik mora sam platiti značajne troškove eventualnog lečenja.

13. REKLAMACIJA PUTNIKA I REŠAVANJE SPOROVA: *Putnik je obavezan da bez odlaganja na licu mesta opravdanu reklamaciju saopšti lokalnom predstavniku organizatora, a ako ovaj nije dostupan ili ga nema, neposrednom pružaocu usluge (npr. prevozniku, hotelijeru i dr.), ili direktno organizatoru i saradivati u dobroj nameri da se otklone uzroci reklamacije i prihvatiti ponuđeno rešenje koje odgovara ugovorenoj usluzi.*

Za pomoć, hitne i druge slučajeve putnik nas može kontaktirati preko telefona broj Putnik može kontaktirati Organizatora I to: tel: +381113343488, faks: +381113342058, radnim danima od 09-19 h, subotom od 09-14 h po srednjeevropskom vremenu ili preko e-maila: office@sanitours.rs. _i na našoj adresi: Takovska 5/I; Beograd. Potrebno je da putnik navede broj ugovora, mesto putovanja, naziv smeštajnog objekta, imena putnika, adresu ili broj telefona preko kojih se može kontaktirati.

Putnik je u obavezi da dobronamerno saradjuje, a Organizator je dužan da u razumnom roku koji zavisi od svakog pojedina

nog slu

aja opravdanu reklamaciju otkloni (npr. kvar frižidera, nestanak struje ili vode, loše o

išc

en apartman i sl.)

Ako uzrok reklamacije nije otklonjen na licu mesta, putnik sa predstavnikom Organizatora ili neposrednog izvršioca usluga o tome na licu mesta sastavlja potvrdu koju obojica potpisuju. Putnik zadržava jedan primerak ove potvrde. Ako je uzrok reklamacije otklonjen na licu mesta, Putnik je u obavezi da potpiše potvrdu o istom, a u suprotnom činjenica da je nastavio korišćenje ponuđenog rešenja smatra se da je Program u celosti izvršen,

Ukoliko nedostaci nisu otklonjeni na licu mesta, Putnik ima pravo da u roku od 8 dana nakon ugovorenog dana završetka putovanja, odnosno u roku od 30 dana od dana utvrđenog nedostatka Organizatoru, lokalnom predstavniku Organizatora ili lokalnoj turističkoj agenciji dostavi osnovan i dokumentovan prigovor (potvrdu o reklamaciji na licu mesta,, račune o plaćenim troškovima, zahtev po vrstama neizvršenih usluga činjenično konkretizovan i kvantifikovan u odnosu na svakog putnika ponaosob i druge dokaze) i zahtevati povraćaj razlike u ceni. Svaki putnik potpisnik ugovora u svoje ime i u ime lica iz ugovora ili lica sa urednim punomoćjem za zastupanje, reklamaciju podnosi pojedinačno, jer Organizator neće razmatrati grupne reklamacije.

Poželjno je da prigovor Putnik dostavi u pisanoj formi na adresu Organizatora u Beogradu, Takovska 5/I, Beograd. Putnik može da izjavi prigovor i usmeno u sedištu Organizatora ili putem telefona +381113343488, faks: +381113342058, radnim danima od 09-19 h, subotom od 09-14 h po srednjeevropskom vremenu ili preko e-maila: office@sanitours.rs, odnosno na trajnom nosaču zapisa, uz dostavu dokumentacije iz koje se vidi osnovanost prigovora.

Organizator je dužan da Putniku izda pisanu potvrdu ili elektronskim putem potvrdi prijem reklamacije, odnosno saopšti broj pod kojim je zavedena njegova reklamacija u evidenciji primljenih reklamacija.

Organizator je dužan uzeti u postupak samo blagovremene, obrazložene i dokumentovane reklamacije, a kojima se uzrok nije mogao otkloniti u toku putovanja na licu mesta.

Putnik gubi pravo na srazmerno sniženje cene i naknadu štete ako neblagovremeno, nesavesno i na propisani način propusti da ukaže Organizatoru na odstupanje između pruženih i ugovorenih usluga, osim ako se propuštanje ne može staviti Putniku na teret.

Organizator je dužan dostaviti putniku pisani odgovor na reklamacijur u roku od 8 dana od dana prijema prigovora Putnika, odnosno u roku od 15 dana od dana dostavljanja blagovremenog i osnovanog prigovora putniku isplatiti razliku u ceni na ime neizvršenih, neadekvatno izvršenih odnosno delimično izvršenih usluga. U slučaju potrebe, Organizator je u obavezi da Putnika obavesti o eventualnom produženju roka za rešavanje reklamacije, ukoliko reklamaciju nije moguće rešiti iz opravdanih razloga, a radi prikupljanja dodatnih informacija od neposrednih izvršilaca usluga.

Ukoliko reklamacija nije kompletna i istu treba urediti, Organizator će dostaviti putniku odgovor da isti u ostavljenom roku uredi pod pretnjom propuštanja.

Organizator će u skladu sa dobrim poslovnim običajima u zakonskom roku odgovoriti putniku i na reklamacije koje su neblagovremene, neosnovane ili neuredne.

Sniženje cene po reklamaciji putnika može dostići samo iznos reklamiranog a neizvršenog dela usluge, ne može obuhvatiti već iskoriscene usluge, niti dostići iznos ukupne cene turističkog putovanja.

Putnik i Organizator saglasno ugovaraju nadležnost Prvog osnovnog suda u Beogradu, uz primenu prava Republike Srbije.

14. INDIVIDUALNA PUTOVANJA „NA UPIT“ I POJEDINAČNE USLUGE: *Za individualna »rezervacije na upit« putnik polaže na ime troškova rezervacije depozit koji ne može biti manji od EUR 50,00 u dinarskoj protivvrednosti po prodajnom kursu poslovne banke Organizatora. Ukoliko rezervacija bude prihvaćena od strane putnika, depozit se uračunava u cenu turističkog putovanja. Ukoliko rezervaciju Organizator ne potvdi u ugovorenom roku, depozit se u celosti vraća putniku. Ako putnik ne prihvati ponuđenu ili potvrđenu rezervaciju, a koja je u celosti u skladu sa zahtevima putnika, iznos depozita zadržava Organizator u celosti.*

15. ZAŠTITA LIČNIH PODATAKA PUTNIKA: *Putnik je upoznat da je organizator usaglasio svoje poslovanje sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti i saglasan je da Lični podaci Putnika i saputnika sa potvrde-ugovora o putovanju kao što su: JMBG, broj putne isprave, broj telefona, E mail adresa, poštanska adresa stanovanja... koje Putnik daje dobrovoljno, predstavljaju poslovnu tajnu Organizatora putovanja i mogu se koristiti na način i pod uslovima propisanim Zakonom o zaštiti podataka ličnosti. Putnik je saglasan da lične podatke Organizator može koristiti za realizaciju ugovorenog Programa putovanja, pri čemu se ne mogu saopštavati adrese, mesto, vreme i cena putovanja i imena saputnika drugim licima, osim licima određenim posebnim propisima. Lični podaci putnika, koje isti daje dobrovoljno, predstavljaju poslovnu tajnu Organizatora. Putnik je saglasan da lične podatke Organizator može koristiti za realizaciju ugovorenog turističkog putovanja, pri čemu se ne mogu saopštavati adrese, mesto, vreme i cena putovanja i imena saputnika drugim licima, osim licima određenim posebnim propisima.*

16. OBAVEZNOST PRIMENE: *Organizator može programom putovanja ili posebnim opštim uslovima poredvideti povoljnije odredbe za putnika u odnosu na ove uslove, a u izuzetnim slučajevima (povodom održavanja sportskih, kongresnih i sličnih međunarodnih manifestacija i posebnim vidovima turizma – đlački, lov i ribolov, ekstremni sportovi i dr.) predvideti i nepovoljnije uslove za putnika u pogledu rokova i visine naknade kod odustajanja putnika od putovanja i iznosa i rokova plaćanja i sl.*

Ovi Opšti uslovi stupaju na snagu danom donošenja.

Sandra Ćesarević, direktor